

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه ی ۲ ساعته برای یک درس ۲ واحدی)

دانشکده: بهداشت | گروه آموزشی: خدمات بهداشتی | مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی ارشد
آموزش بهداشت و ارتقا سلامت

نام درس: آموزش بهداشت و ارتقا سلامت در مدارس | تعداد واحد: ۲ | نوع واحد: ۱/۵ نظری - ۰/۵ عملی
پیش نیاز: ندارد
زمان برگزاری کلاس: روز: شنبه ها ساعت: ۱۰-۱۲ | مکان برگزاری: کلاس ۵
تعداد دانشجویان: ۵ | مسئول درس: دکتر سیده ملیکا خارقانی مقدم
مدرسین (به ترتیب حروف الفبا): دکتر سیده ملیکا خارقانی مقدم

شرح دوره: (لطفا شرح دهید)

نسبت بالایی از جمعیت کشور را دانش آموزان تشکیل می دهند. از طرفی بخش قابل توجهی از بار بیماری ها و ناخوشی ها به دانش آموزان مربوط می شود که آثار آن بر سلامت و کیفیت زندگی در بزرگسالی و توسعه جامعه را تحت تاثیر قرار می دهد. از این رو در این درس دانشجویان با اهمیت مدارس به عنوان عرصه ای مهم در فعالیت های حرفه ای آموزش بهداشت و ارتقا سلامت و با مدارس ارتقادهنده سلامت به عنوان راهبرد اساسی، شامل اصول، اجزاء و کاربست آن در عمل آشنا می شوند.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

کسب دانش و نگرش لازم نسبت به اهمیت مدارس به عنوان عرصه ی فعالیت حرفه ای آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
آشنایی با اولویت های مشکلات و رفتارهای مرتبط با سلامت دانش آموزان
آشنایی با راهبرد مدارس ارتقا دهنده سلامت و جنبه های اجرایی آن
کاربست مهارت کسب شده در تحلیل وضعیت و برنامه ریزی مداخلات ارتقای سلامت در مدارس (در مقیاس محدود)

اهداف بینابینی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

بخش نظری:

- در پایان برنامه آموزشی، انتظار می رود دانشجویان قادر باشند:
- ۱- تاریخچه بهداشت مدارس در ایران و جهان را به طور کامل شرح دهند.
 - ۲- اهمیت و ضرورت آشنایی با بهداشت مدارس را به طور کامل شرح دهند.
 - ۳- اهداف کلی و اختصاصی برنامه های بهداشت مدارس را شرح دهند.
 - ۴- راهبردها و استراتژی های نیل به اهداف بهداشت مدارس را شرح دهند.
 - ۵- مدرسه مروج سلامت را تعریف کنند.
 - ۶- اهداف کلی و اختصاصی مدارس مروج سلامت را بیان کنند.
 - ۷- اجزای هشت گانه مدارس مروج سلامت را شرح دهند.
 - ۸- مراحل طراحی برنامه آموزشی در مدرسه را نام ببرند.
 - ۹- ویژگی های هر یک از گروه های سنی مختلف را در انتخاب گروه هدف شرح دهند.

- ۱۰- مراحل برنامه ریزی مبتنی بر مدرسه را شرح دهد.
- ۱۱- بیماری‌ها اختلالات جسمانی رایج در دانش آموزان را بیان کنند.
- ۱۲- کلیاتی در خصوص رشد و تکامل کودک و نوجوان ذکر کنند.
- ۱۳- اختلالات روانشناختی و ناخوشی‌ها و مشکلات رفتاری رایج در دانش آموزان را توضیح دهند.
- ۱۴- خشونت و پرخاشگری و تحقیر، سو مصرف مواد و داروها در دانش آموزان را شرح دهند.
- ۱۵- اقدامات لازم در خصوص ارتقای ایمنی و پیشگیری از سوانح در مدارس را بیان کنند.
- ۱۶- چگونگی ترویج رفتارهای تغذیه ای سالم، فعالیت بدنی و توسعه مهارت‌های زندگی در دانش آموزان را بیان کنند.
- ۱۷- آموزش بهداشت و ارتقا سلامت در کودکان استثنائی را توضیح دهند.
- ۱۸- نمونه‌هایی از تجارب موفق مدارس ارتقا دهنده سلامت در جهان و ایران را نام ببرند.

بخش عملی :

- ۱۹- وضعیت یک مدرسه بر اساس چارچوب و اجزای مدارس ارتقاء دهنده سلامت ارزیابی کنند.
- ۲۰- نیازهای آموزشی یک مدرسه را ارزیابی و اولویت بندی کنند.
- ۲۱- برای یک مدرسه بر اساس نیاز سنجی یک طرح مداخله آموزشی و ارتقای سلامت تهیه و تنظیم و گزارش کنند.

شیوه‌های تدریس:

- سخرانی سخنرانی برنامه ریزی شده پرسش و پاسخ
- بحث گروهی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

وظایف و تکالیف دانشجو: (لطفاً شرح دهید)

- ۱- حضور و مشارکت فعال در کلاس‌های حضوری (شرکت در بحث‌های کلاس و پرسش و پاسخ‌ها)
- ۲- انجام و ارائه فعالیت عملی و گزارش کار مربوطه در زمان تعیین شده

وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد تخته و گچ پروژکتور اسلاید
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

- آزمون میان ترم ۲۵ درصد نمره
- آزمون پایان ترم ۵۰ درصد نمره
- انجام تکالیف ۱۵ درصد نمره
- شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

نوع آزمون

- تشریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح- غلط
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفا نام ببرید):

- منابع انگلیسی:

- ۱- ServenA, Hodgins M. Health Promoting Setting. Principles and Practice.
- ۲- SAGE. Last edition → Parents for healthy schools, a guide for getting parents involved from k-۱۲ November ۲۰۱۵. CDC.
- ۳- Principles of Health education and Health Promotion (third edition), J Thomas Butler, Wadsworth , Thomson Learning, ۲۰۰۰.
- ۴- Promoting health: knowledge and practice by Jeanne Sampson Katz, Alyson Peberdy, and Jenny Douglas. (The last edition)
- ۵- Promoting health: a practical guide by Linda Ewles and Ina Simnett. (The last edition)

منابع فارسی:

فرخنده امین شکروی، کتاب بهداشت مدارس و ارتقاء سلامت، آثار سبحان، ۱۳۹۴
مینو علیپوری سخا، محمدحسین تقدیسی، سیدمجتبی حسینی، محبوبه برهانی، مدلهای مدارس مروج سلامت، انتشارات اندیشه رفیع، ۱۳۹۳
مدارس مروج سلامت در جمهوری اسلامی ایران، دکتر محمد اسماعیل مطلق - دکتر محمد چینیان - دکتر شهرام رفیعی فر مرضیه دشتی - طاهره امینایی - دکتر گالیل اردالن - مهناز تسلیمی
بهداشت مدارس، مولف: پریش حلم سرشت، اسماعیل دل پیشه، انتشارات چهر، ۱۳۹۸
روانشناسی پرورشی نوین، روانشناسی یادگیری و آموزش، ویراست ششم، مولف: دکتر علی اکبر سیف، نشر دوران، آخرین چاپ

جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
۱	تاریخچه بهداشت مدارس در ایران و جهان، اهمیت و ضرورت آشنایی با بهداشت مدارس	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۲	اهداف کلی و اختصاصی برنامه های بهداشت مدارس، راهبردها و استراتژی های نیل به اهداف بهداشت مدارس	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۳	مدرسه مروج سلامت، اهداف کلی و اختصاصی مدارس مروج سلامت، اجزای هشت گانه مدارس مروج سلامت	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۴	مراحل طراحی برنامه آموزشی در مدرسه، مراحل برنامه ریزی مبتنی بر مدرسه	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۵	بیماری ها اختلالات جسمانی رایج در دانش آموزان	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۶	کلیات رشد و تکامل کودک و نوجوان	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۷	اختلالات روانشناختی و ناخوشی ها و مشکلات رفتاری رایج در دانش آموزان	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۸	خشونت و پرخاشگری و تحقیر در دانش آموزان،	دکتر ملیکا خارقانی مقدم
۹	سو مصرف مواد و داروها در دانش آموزان،	دکتر ملیکا خارقانی مقدم

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (Course Plan)

دکتر ملیکا خارقانی مقدم	اقدامات لازم در خصوص ارتقای ایمنی و پیشگیری از سوانح در مدارس	۱۰
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	چگونگی ترویج رفتارهای تغذیه ای سالم در دانش آموزان	۱۱
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	چگونگی ترویج فعالیت بدنی سالم در دانش آموزان	۱۲
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	توسعه مهارت های زندگی در دانش آموزان	۱۳
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	آموزش بهداشت و ارتقا سلامت در کودکان استثنائی	۱۴
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	نمونه هایی از تجارب موفق مدارس ارتقا دهنده سلامت در جهان و ایران	۱۵
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	ارائه تکالیف دانشجویان	۱۶
دکتر ملیکا خارقانی مقدم	ارائه تکالیف دانشجویان	۱۷